

C++ składnia + biblioteki

Kroki_Poznania – Taksonomia_Blooma <https://bit.ly/3sD2XYA> 1.Wiedza
2.Rozumienie 3.Zastosowanie 4.Analiza 5.Synteza 6.Ocenianie

Konfiguracja IDE

INSTALACJA – MinGW i Visual Studio Code

<https://youtu.be/jla3qEnAFx0>

<https://nuwen.net/mingw.html>

<https://code.visualstudio.com/>

Rozszerzenia plików

C++ → plik `.cpp` / plik `.c`

Pliki nagłówkowe → plik `.hpp` / plik `.h`

Uruchamianie programu

`g++ program1.cpp -o p1` - Stworzenie pliku wykonującego `p1.exe`

`g++ *.cpp -o p1` - Stworzenie pliku wykonującego `p1.exe` dla programu obiektowego, (wywołuje wszystkie pliki bieżącego folderu) – 1 folder (`src`) = jedna funkcja główna + pod funkcje i inne pliki

`./p1` - Uruchomienie pliku `p1.exe`

Szablon podstawowy !!!

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main()
{
    cout << "Hello world!" << endl;
    return 0;
}
```

OMÓWIENIE:

```
#include <iostream> // Biblioteka - udostępnia różnorakie funkcje programowi -
łatwość
using namespace std; // Użycie standardowej przestrzeni nazw bo inaczej trzeba
ciągle powtarzać std::cout itp.

int main(){} // Funkcja główna - obowiązkowa do działania

    cout << "Hello world!" <<endl; // Komunikaty w terminalu + zakończenie
linii
    cout << "Hello world! \n"; // Komunikaty w terminalu + zakończenie linii
    cout << zmienna; // Wyprowadzenie zmiennej w terminalu
    return 0; // Funkcja zwraca 0 - nic
```

Wprowadzenie C ++

Komentarze

Komentarze - notatka dla programisty - narzędzie debugujące
Można za/odkomentować skryptem → Zaznaczenie → **Ctrl + /**

```
// Komentarz jednoliniowy

/*
    Komentarz wielowierszowy
    Komentarz wielowierszowy
*/
```

Zmienne, literały i stałe

Zmienne

Zmienna - kontener do przechowywania danych.

Aby wskazać obszar przechowywania, każdej zmiennej należy **nadać niepowtarzalną nazwę** (identyfikator).

Wartość zmiennej można zmienić, stąd nazwa **zmiennej**.

Zasady nazywania zmiennej

- Nazwa zmiennej może zawierać tylko litery, cyfry i podkreślenie `_`.
- Nazwa zmiennej nie może zaczynać się od liczby.
- Nazwy zmiennych nie powinny zaczynać się wielką literą.
- Nazwa zmiennej nie może być słowem kluczowym. Na przykład `int` to słowo kluczowe używane do oznaczania liczb całkowitych.
- Nazwa zmiennej może zaczynać się od podkreślenia. Jednak nie jest to uważane za dobrą praktykę.

Literały języka

Literały to dane używane do przedstawiania stałych wartości. Można ich używać bezpośrednio w kodzie. Np.: `1`, `2.5`, `'c'` itd.

1. Liczby całkowite `1` - w różnych układach liczbowych
2. Liczby zmiennoprzecinkowe `2.5` - w różnych układach liczbowych
3. Znaki `F` `}` `a` itd.

```
\b - Backspace - usunięcie ostatniego znaku
\f - Form feed - wysuw strony - ?Linux? - przenosi aktywną pozycję do
pozycji początkowej na początku następnej strony logicznej - cokolwiek
to znaczy
\n - Nowa linia
\r - Powrót do początku linii
\t - Tabulator
```

```
\v - Zakładka pionowa - ?Linux? -nie działa na wszystkich terminalach
\\ - Ukośnik wsteczny
\' - Pojedynczy cudzysłów
\" - Podwójny cudzysłów
\? - Znak zapytania
\0 - Znak zerowy
```

4. Sekwencje ucieczki `\n`

5. Łańcuch znaków

```
"good" - stała łańcuchowa
""      - stała łańcuchowa zerowa
" "     - stała łańcuchowa sześciu białych znaków
"x"     - stała łańcuchowa o pojedynczym znaku
"Earth is round\n" - wypisuje łańcuch z nową linią
```

Stałe

W C++ możemy tworzyć zmienne, których wartości nie można zmienić. W tym celu używamy `const` słowa kluczowego, np.:

```
const int LIGHT_SPEED = 299792458;
LIGHT_SPEED = 2500 // Error! LIGHT_SPEED is a constant.
```

Stałą można również utworzyć za pomocą `#define` dyrektywy preprocesora - C++ Macros.

Typy zmiennych / danych

Wielkość typu może różnić się zależnie od systemu operacyjnego?!

Modyfikatory typu - zmieniają przedział liczbowy określonego typu:

- `signed` - zmienia przedział typu na liczby dodatnie i ujemne: -1, 0, 1 - domyślnie

- **unsigned** - zmienia przedział typu tylko na liczby dodatnie: 0, 1
- **short** - typ ma mniejszy rozmiar
- **long** - typ ma większy rozmiar

Typy całkowite - przechowuje liczby całkowite np.: -1, 0, 1

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
short	2	[-32768, 32767]	short x = -1;
int	4	[-2147483648, 2147483647]	int x = -11;
long	4	[-2147483648, 2147483647]	long x = -111;
long long	8	[-9223372036854775808, 9223372036854775807]	long long x = -1111;
unsigned short	2	[0, 65535]	unsigned short x = 1;
unsigned int	4	[0, 4294967295]	unsigned int x = 11;
unsigned long	4	[0, 4294967295]	unsigned long x = 111;
unsigned long long	8	[0, 18446744073709551615]	unsigned long long x = 1111;

Typy rzeczywiste / zmiennoprzecinkowe - przechowuje liczby rzeczywiste np.: -64.74, 0, 134.64534

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
float	2	pojedyncza precyzja - dokładność 6 - 7 cyfr po przecinku	float x = 1.11;
double	8	podwójna precyzja - dokładność 15 - 16 cyfr po przecinku	double x = 1.1111;
long double	12	liczby z ogromną dokładnością - 19 - 20 cyfr po przecinku	long double x = 1.111111;

Typy znakowe - przechowuje znaki z klawiatury - oprócz poniższych istnieją jeszcze: `har8_t`, `char16_t`, `char32_t` → cholera wie po co

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
char	1	[-128, 127]	char x = 'h';
unsigned char	1	[0, 255]	unsigned char x = 'h';
wchar_t	2	szeroki char	wchar_t x = L'D';

Typy łańcuchowe - łańcuch znaków - napisy - wielkość skalowalna

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
string	*	*	string x = "Ciąg znaków?!"

Typy logiczne - używane w instrukcjach warunkowych i pętlach - wartości TAK lub NIE

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
<code>bool</code>	1	[true (1) lub false (0)]	<code>bool x = false;</code>

Typy puste - wskazuje na brak danych - oznacza „nic” lub „brak wartości”

Typ danych / zmiennych	Rozmiar w bajtach	Zakres	Przykład zastosowania
<code>void</code>	0	-	Używany w funkcjach i wskaźnikach

Pochodne typy danych - typy danych, które pochodzą z podstawowych typów danych, są typami pochodnymi. Na przykład: tablice, wskaźniki, typy funkcji, struktury itp.

Podstawowe operacje I/O

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main()
{
    int liczba1, liczba2;
    cout << "Podaj liczbę: \n";
    cin >> liczba1;
    cin >> liczba2; // Wprowadzenie zmiennych
    cout << "Liczba1 wynosi: " << liczba1 << endl;
```

```
/*lub*/ cin >> liczba1 >> liczba2; // Wprowadzenie wielu zmiennych
cout << liczba1 << " i " << liczba2 << " to liczby \n";
return 0;
}
```

Konwersja typu

Niejawna

Konwersja typu, która jest wykonywana automatycznie przez kompilator, jest nazywana **niejawną konwersją typu**. Ten typ konwersji jest również nazywany **konwersją automatyczną**.

```
// Przypisanie liczby całkowitej na zmiennoprzecinkową
int num_int = 9;
double num_double;
num_double = num_int;

cout << "num_int = " << num_int << endl;
cout << "num_double = " << num_double << endl;
```

Wynik:

```
num_int = 9
num_double = 9
```

```
/* lub */
```

```
// Przypisanie liczby zmiennoprzecinkowej na całkowitą
int num_int;
double num_double = 9.99;
num_int = num_double;

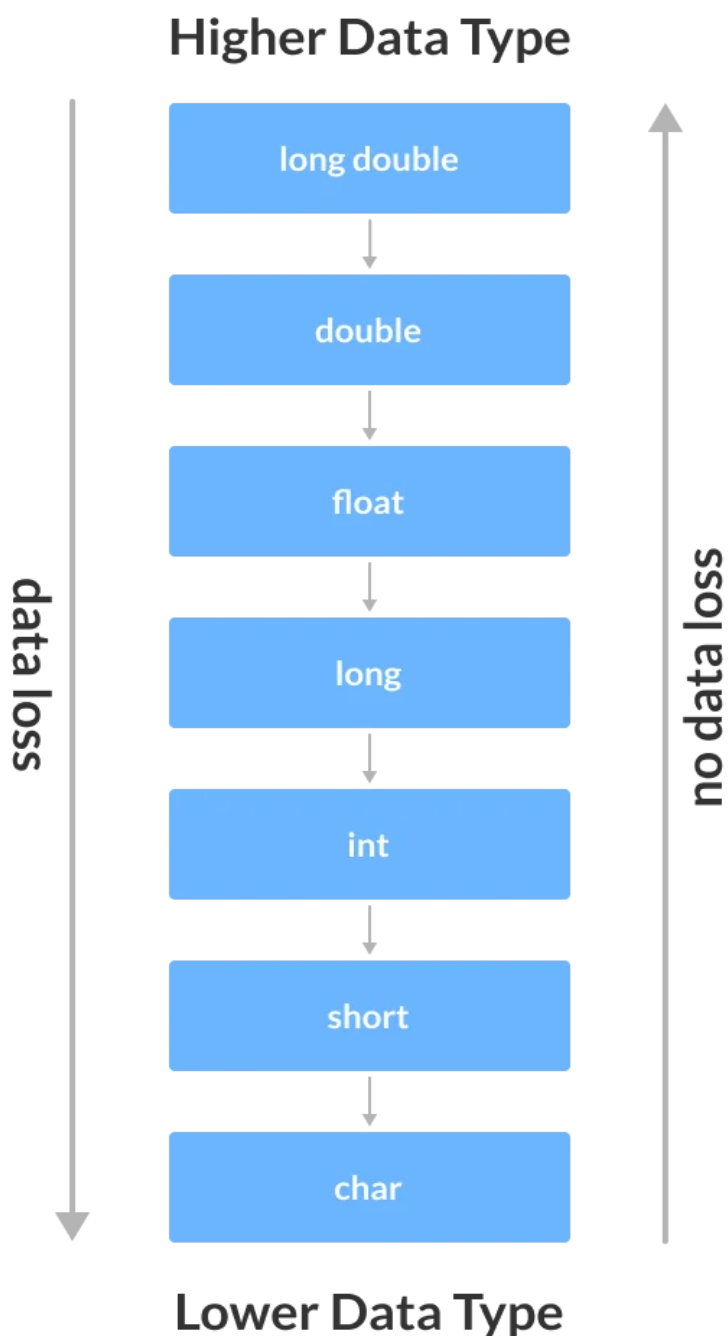
cout << "num_int = " << num_int << endl;
cout << "num_double = " << num_double << endl;
```

Wynik:

```
num_int = 9
num_double = 9.99
```


Utrata danych

Konwersja z jednego typu danych na inny jest podatna na **utratę danych**. Dzieje się tak, gdy dane większego typu są konwertowane na dane mniejszego typu.

Jawna

Odlewanie typu - notacja odlewana
(typ_danych)wyrażenie;

```
int num_int;
double num_double = 3.56;

num_int = (int)num_double; // konwersja z int na double
cout << "num_int = " << num_int << endl;
```

Odlewanie stylu funkcji - Rzutowanie typów

data_type(wyrażenie);

```
int num_int;
double num_double = 3.56;

num_int = int(num_double); // konwersja z int na double
cout << "num_int = " << num_int << endl;
```

Przypisanie

```
double num_double = 3.56;
cout << "num_double = " << num_double << endl;

int num_int1 = (int)num_double; // przypisanie odlewania typu
cout << "num_int1 = " << num_int1 << endl;

int num_int2 = int(num_double); // przypisanie odlewania stylu funkcji
cout << "num_int2 = " << num_int2 << endl;
```

Operatory konwersji typów - później:

`static_cast`, `dynamic_cast`, `const_cast`, `reinterpret_cast`

Operatory

DZIAŁANIA i OPERATORY:

Operatory arytmetyczne:

```
+   Dodanie           2 + 2 = 4
-   Odejmowanie       5 - 2 = 3
*   Mnożenie          3 * 3 = 9
/   Dzielenie         22 / 8 = 2.75 // int 2, float 2.75
%   Moduł / Reszta z dzielenia 22 % 8 = 6
```

Operatory przypisania wartości:

```
=   Przypisanie wartości z lewej do prawej; znaczenie: i=1;
+=  Dodawanie; znaczenie: x = x + y;
-=  Odejmowanie; znaczenie: x = x - y;
*=  Mnożenie; znaczenie: x = x * y;
/=  Dzielenie; znaczenie: x = x / y;
%=  Moduł / Reszta z dzielenia x = x % y;
```

Operatory inkrementacji i dekrementacji:

```
++  Inkrementacja; znaczenie: i=i+1; // i++ lub ++i
--  Dekrementacja; znaczenie: i=i-1; // i-- lub --i
```

Operatory porównania / relacji:

```
!   Zaprzeczenie; znaczenie: x != y;
==  Równy; znaczenie: x == y;
!=  Różny; znaczenie: x != y;
<   Mniejszy; znaczenie: x < y;
>   Większy; znaczenie: x > y;
<=  Mniejszy równy; znaczenie: x <= y;
>=  Większy równy; znaczenie: x >= y;
```

Operatory logiczne - działają po kolei do lewej - zwracają bool -> T/F:

```
!   Zaprzeczenie / Negacja NOT ("nie"); znaczenie: x != y;
&&  Koniunkcja AND ("i"); znaczenie: x && y;
||  Alternatywa OR ("lub"); znaczenie: x || y;
```

```
bool result;
result = (3 != 5) && (3 < 5); // true
```

Operatory bitowe

```
&   Binarne AND
|   Binarny OR
```

- ^ Binarny XOR
- ~ Uzupełnienie binarnego One
- << Binarne Shift w lewo
- >> Binary Shift w prawo

Inne operatory

`sizeof` zwraca rozmiar typu danych `sizeof(int); // 4`

`?:` zwraca wartość na podstawie warunku `string result = (5 > 0) ? "even" : "odd"; // "even"`

`&` reprezentuje adres pamięci operandu `# // address of num`

`.` uzyskuje dostęp do elementów składowych zmiennych struktur lub obiektów klas `s1.marks = 92;`

`->` używane ze wskaźnikami w celu uzyskania dostępu do zmiennych klasy lub struktury `ptr->marks = 92;`

`<<` wypisuje wartość wyjściową `cout << 5;`

`>>` pobiera wartość wejściową `cin >> num;`

Kontrola przepływu w C ++

If ... else

Funkcja warunkowa `if`, `if ... else`, `if ... else if ... else` i oraz zagnieżdżony `if`

- Od spełnienia warunków zależy który blok kodu zostanie wykonany
- Do warunków logicznych używa się operatorów
- Instrukcje można **zagnieżdżać** (umieszczać jedna w drugiej)
- W wypadku przedziałów zaczynamy do **jednego z ekstremów** i przesuwamy się spełniając kolejne warunki np.: przedział wiekowe

`if` - funkcja prosta - gdy spełniony jest warunek, wykona się blok kodu

```
if ( warunek_logiczny )
{
    /* code */
}
```

if ... else - w zależności czy warunek jest spełniony wykonają się różne bloki kodu

```
if ( warunek_logiczny )
{
    /* code_1 */
}
else
{
    /* code_2 */
}
```

if ... else if (... else) - gdy else nie wystarczy i potrzebujemy sprawdzić kolejny warunek

```
if ( warunek_logiczny_1 )
{
    /* code1 */
}
else if ( warunek_logiczny_2 )
{
    /* code_2 */
}
else
{
    /* code_3 */
}
```

Zagnieżdżenie + PRZYKŁAD

```
if (wiek > 0)
{
    // Gdy blok kodu ma więcej niż 1 linię kodu { kod w nawiasach }
    // Funkcja zagnieżdżona
    if (wiek < 20) // Operatory logiczne i matematyczne
        cout << "młody"; // Gdy blok kodu ma 1 linię - bez nawiasów {}
    else if (wiek < 60)
        cout << "dorosły";
    else if (wiek < 120)
        cout << "stary";
    else
        cout << "Ludzie tyle nie żyją";
}
else
    cout << "Ludzie tyle nie żyją";
```

Pętla for

Pętle

- Stosowane przy powtarzaniu bloku kodu określoną liczbę razy
 - Inicjalizacja - inicjalizuje zmienną - wykonywane tylko raz
 - Warunek - spełniony = wykonanie, niespełniony = zakończenie
 - Aktualizacja - aktualizuje wartość zainicjalizowanych zmiennych i ponownie sprawdza ich stan

```
for( inicjalizacja; warunek; aktualizacja ) // warunek for (;;) - pętla nieskończona
{
    /* code */
}
```

PRZYKŁAD_1:

```
for (int i = 0; i <= 5; i++) // lub ++i <- XD
```

```
{  
    cout << i;  
}
```

PRZYKŁAD_2 - pętla zagnieżdżona:

```
int x;  
cin>>x;  
  
for (int i = 1; i <= x; i++)  
{  
    for (int j = 1; j <= i; j++)  
    {  
        if (i==x || j == 1 || j == i)  
        {  
            cout<<"*";  
        }  
        else  
        {  
            cout<<" ";  
        }  
    }  
    cout<<endl;  
}
```

Wynik:

```
4  
*  
**  
* *  
****
```

Pętla while

```
while( warunek ) // warunek = while( true ) - pętla nieskończona  
{  
    instrukcja;  
    aktualizacja;  
}
```

PRZYKŁAD:

```
int i = 0;
```

```
while (i <= 5)
{
    cout << i;
    i++;
}
```

Pętla do ... while

```
do
{
    /* code */
    aktualizacja;
} while ( warunek );
```

PRZYKŁAD:

```
int i = 0;
do
{
    cout << i;
    i++;
} while(i <= 5); // int = 0; i warunek = while( i = 0 ) - pętla
nieskończona
```

Break

Instrukcja `break` kończy pętlę, gdy zostanie napotkana, występuje w funkcji wielokrotnego wyboru `switch`

```
break;
```

PRZYKŁAD_1:

```
for (int i = 1; i <= 5; i++)
{
    if (i == 3)
    {
        break;
    }
}
```



```
    }  
    cout << i << endl;  
}
```

Wynik:

```
1  
2
```

PRZYKŁAD_2:

```
while (true)  
{  
    cout << "Wczytaj liczbe: ";  
    cin >> number;  
  
    if (number < 0)  
    {  
        break;  
    }  
  
    sum += number;  
}  
cout << "Suma wynosi " << sum << endl;
```

Wynik:

```
Wpisz liczbe: 1  
Wpisz liczbe: 2  
Wpisz liczbe: 3  
Wpisz liczbe: -5  
Suma wynosi 6
```

PRZYKŁAD_3:

```
int number;  
int sum = 0;  
  
for (int i = 1; i <= 3; i++)  
{  
    for (int j = 1; j <= 3; j++)  
    {  
        if (i == 2)
```

```

        {
            break;
        }
        cout << "i = " << i << ", j = " << j << endl;
    }
}

```

Wynik:

```

i = 1, j = 1
i = 1, j = 2
i = 1, j = 3
i = 3, j = 1
i = 3, j = 2
i = 3, j = 3

```

Continue

Instrukcja `continue` służy do pominięcia bieżącej iteracji pętli, a sterowanie programem przechodzi do następnej iteracji.

```
continue;
```

PRZYKŁAD_1:

```

for (int i = 1; i <= 5; i++)
{
    if (i == 3)
    {
        continue;
    }

    cout << i << endl;
}

```

Wynik:

```

1
2

```

4

5

PRZYKŁAD_2:

```
int sum = 0;
int number = 0;

while (number >= 0)
{
    sum += number;

    cout << "Wpisz liczbe: ";
    cin >> number;

    if (number > 50)
    {
        cout << "Liczba jest większa niż 50 i nie zostanie obliczona." <<
endl;
        number = 0;
        continue;
    }
    cout << "Suma wynosi " << sum << endl;
```

Wynik:

```
Wpisz liczbe: 12
Wpisz liczbe: 0
Wpisz liczbe: 2
Wpisz liczbe: 30
Wpisz liczbe: 50
Wpisz liczbe: 56
Liczba jest większa niż 50 i nie zostanie obliczona.
Wpisz liczbe: 5
Wpisz liczbe: -3
Suma wynosi 99
```

PRZYKŁAD_3:

```
int number;
```

```

int sum = 0;

for (int i = 1; i <= 3; i++)
{
    for (int j = 1; j <= 3; j++)
    {
        if (j == 2)
        {
            continue;
        }
        cout << "i = " << i << ", j = " << j << endl;
    }
}

```

Wynik:

```

i = 1, j = 1
i = 1, j = 3
i = 2, j = 1
i = 2, j = 3
i = 3, j = 1
i = 3, j = 3

```

Switch ... case i enum

switch - funkcja wielokrotnego wyboru

- Pozwala dokonać jednego wyboru, co do wykonania pewnego bloku kodu (wielokrotnie w nieskończonej pętli)
- Warto zamieniać go z if ... else if, gdy warunki wyglądają tak: `x == 1`, `x == 2`, `x == 3`, itd.

```

switch ( zmienna )
{
    case wartość_1: // char -> 'x':    int -> 1: // Przypadek 1
        /* code_1 */
        break;

    case wartość_2: // Przypadek 2

```

```

        /* code_2 */
        break;

    case wartość_n: // Przypadek n
        /* code_n */
        break;

    default: // Wartość domyślna, wykonywana, gdy wprowadzona zmienna nie
zawiera się w poprzednich wyborach
        /* code_domuślny */
        break;
}

```

PRZYKŁAD:

```

switch (x)
{
    case 1:
        { // Gdy blok kodu ma więcej niż 1 linijka kodu { kod }
            cout << "To jest 1 \n";
            cout << "To na pewno jest 1 \n";
            break;
        }

    case 2:
        cout << "To jest 2 \n"; // Gdy blok kodu ma 1 linijkę - bez nawiasów {}
        break;

    default:
        cout << "Nie ma takiej opcji do wyboru \n";
        break;
}

```

enum - typ wyliczeniowy

- pozwala na zadeklarowanie stałych liczbowych
- współgra z switch
- przed funkcją main - numeracja zaczyna się od 0 - można przypisać inną

```

enum nazwa_wyliczenia
{
    element_0,    // 0 // Inna nazwa - element_0 dla elementu o nr 0
    element_1,    // 1
    element_2 = 3, // 3 -> Przypisanie innej wartości elementowi
    element_n     // 4
};

int main()
{
    int x;
    cin >> x;
    switch (x)
    {
        case element_0:
            /* code_1 */ cout << "LOL";
            break;
        case element_1:
            /* code_2 */
            break;
        case element_2:
            /* code_3 */
            break;
        case element_n:
            /* code_n */
            break;

        default:
            /* code_domuślny */
            break;
    }
    return 0;
}

```

WYJAŚNIENIE: Teraz do wyboru `switch` można użyć zarówno `int` jaki i nazwy stałej liczbowej ktorej można nadać dowolną nazwę i która jest odzwierciedleniem liczby `int` np.: nazwy kolorów

Przykładowy wynik:

element_0

```
LOL
    // lub
0
LOL
```

Goto

Instrukcja `goto` służy do zmiany normalnej kolejności wykonywania programu poprzez przekazanie kontroli do innej części programu

- Należy unikać instrukcji przejścia `goto`, ponieważ sprawia, że logika programu jest złożona i zagmatwana

```
goto nazwa_etykiety; // Przejście do etykiety, pominięcie bloków kodu po goto
nazwa_etykiety;
    kod ...
nazwa_etykiety: // Po przejściu do etykiety wykonywany są bloki kodu poniżej
    inny blok kodu ...
```

PRZYKŁAD:

```
float num, srednia, sum = 0.0;
int i, n;

cout << "Maksymalna liczba wejsc: ";
cin >> n;

for (i = 1; i <= n; ++i)
{
    cout << "Wpisz n" << i << ": ";
    cin >> num;

    if (num < 0.0)
    {
        goto jump; // Sterowanie programem przejdź do jump:
    }
    sum += num;
}
```

```
jump:
    srednia = sum / (i - 1);
    cout << "\nŚrednia = " << srednia;
```

Wynik:

Maksymalna liczba wejść: 10

Wpisz n1: 2.3

Wpisz n2: 5.6

Wpisz n3: -5,6

Średnia = 3,95

Funkcje C++

Funkcje

Funkcja to blok kodu o nadanej nazwie, który wykonuje określone zadanie

- Polega na **rozłożeniu problemu** na mniejsze części
- Powoduje, że cały program jest **łatwy** do zrozumienia
- Napisany blok kodu **można ponownie używać**

Własności funkcji:

- Posiada własną nazwę - **Nazwa** powinna określać **zadanie funkcji, czasownik, bez spacji**
- Może posiadać **listę argumentów** potrzebną do działania funkcji
- Może **zwracać wartość**

Istnieją **dwa rodzaje funkcji**:

- **Standardowe funkcje biblioteczne**: wstępnie zdefiniowane w C++
- **Funkcja zdefiniowana** / utworzona przez użytkownika

Deklaracja funkcji

Deklaracja funkcji - ciało funkcji wykonujące operacje


```
typ_zwracanej_zmiennej nazwa_funkcji( typ_arg1 arg1, typ_arg2 arg2, ... )
{
    // code
}
```

PRZYKŁAD:

```
void witaj_swiecie()
{
    cout << "Hello World";
}
```

Wywołanie funkcji

Wywołanie funkcji - po nazwie do pracy (jak koleżankę na studiach - po imieniu)

```
int main()
{
    nazwa_funkcji(arg1, arg2);
}
```

PRZYKŁAD - Wywołanie napisu :

```
// Deklaracja funkcji
void
witaj_swiecie()
{
    cout << "Hello World";
}
// Wywoływanie funkcji
int main()
{
    witaj_swiecie();
    return 0;
}
```

Parametry / argumenty funkcji

Parametry / argumenty funkcji - deklaracja typu skopiowanych danych i nadanie im nowej nazwy używanej w danej funkcji - więcej o tym później

PRZYKŁAD_1:

```
void printNum(int num) // Kopia wartości, nadanie jej innej nazwy i operacja na niej
{
    cout << num;
}

int main()
{
    int n = 7;
    printNum(n); // Wysłanie do funkcji wartości do pracy
    return 0;
}
```

PRZYKŁAD_2:

```
void displayNum(int n1, float n2) // Deklaracja kilku parametrów
{
    cout << "Liczba int to " << n1;
    cout << "Liczna double to " << n2;
}

int main()
{
    int num1 = 5;
    double num2 = 5.5;

    displayNum(num1, num2); // Wysłanie kilku wartości - odczytywane są one
    // pokolei

    return 0;
}
```

Return - instrukcja zwrotu

`return x;` - zwraca wartość obliczoną przez funkcję, typ wartości równa się `typ_zwracanej_zmiennej` na początku deklarowania funkcji

PRZYKŁAD:

```
int add(int a, int b)
{
    return (a + b); Instrukcja zwrotu - zwraca sumę argumentów
}

int main()
{
    int sum;
    sum = add(100, 78); // Zwraca sumę 100 + 78, czyli int 178, który zostaje
    przypisany do zmiennej sum

    cout << "100 + 78 = " << sum << endl;

    return 0;
}
```

Prototyp funkcji

Prototyp funkcji - deklarowanie istnienia ciała funkcji w dalszej części programu

- Zwiększa czytelność - gdy deklarowana funkcja jest długa
- Niezbędny przy deklaracji funkcji - po funkcji głównej (main)

```
void add(int, int); // Prototyp funkcji

int main()
{
    add(5, 3); // Wywołanie funkcji
    return 0;
}

void add(int a, int b) // Deklaracja funkcji
{
```

```
cout << (a + b);  
}
```

Funkcje biblioteki

Funkcje biblioteczne to wbudowane funkcje w językach programowania

- Programiści mogą używać funkcji bibliotecznych, wywołując je bezpośrednio, nie muszą samodzielnie pisać funkcji.
- Aby korzystać z funkcji bibliotecznych, zwykle musimy dołączyć plik nagłówkowy, w którym te funkcje biblioteczne są zdefiniowane
- Na przykład, aby używać funkcji matematycznych, takich jak `sqrt()` i `abs()`, musimy dołączyć plik nagłówkowy `cmath` - więcej w Biblioteki w C++

```
#include <iostream>  
#include <cmath> // Dodanie biblioteki matematycznej  
using namespace std;  
  
int main()  
{  
    double num, pierwiastek;  
  
    num = 25.0;  
    pierwiastek = sqrt(num); // Wywołanie funkcji  
  
    cout << "Pierwiastek kwadratowy z " << num << " = " << pierwiastek;  
  
    return 0;  
}
```

Typy funkcji

Wszystkie poniższe programy są poprawne i dają ten sam wynik

- Nie ma zasad, którą należy wybrać - wszystko zależy od sytuacji i sposobu rozwiązania problemu :D

Funkcja bez argumentu i bez wartości zwracanej

Cały program zawiera się w funkcji, main tylko wywołuje

```
void prime()
{
    int num, i, flag = 0;

    cout << "Wpisz dodatnia liczbe calkowita, ktora chcesz sprawdzic: ";
    cin >> num;

    for (i = 2; i <= num / 2; ++i)
    {
        if (num % i == 0)
        {
            flag = 1;
            break;
        }
    }

    if (flag == 1)
    {
        cout << num << " nie jest liczba pierwsza.";
    }
    else
    {
        cout << num << " jest liczba pierwsza.";
    }
}

int main()
{
    prime();
    return 0;
}
```

Funkcja bez argumentu, ale zwracająca wartość

Funkcja main wywołuje funkcje w celu pobrania wartości

```
int prime();

int main()
{
    int num, i, flag = 0;

    num = prime(); // Żaden argument nie jest przekazywany do prime ()
    for (i = 2; i <= num / 2; ++i)
    {
        if (num % i == 0)
        {
            flag = 1;
            break;
        }
    }

    if (flag == 1)
    {
        cout << num << " nie jest liczba pierwsza.";
    }
    else
    {
        cout << num << " jest liczba pierwsza.";
    }
    return 0;
}

int prime() // Zwracany typ funkcji to int
{
    int n;

    printf("Wpisz dodatnia liczbe calkowita, ktora chcesz sprawdzic: ");
    cin >> n;

    return n;
}
```

Funkcja z argumentem, ale bez wartości zwracanej

Funkcja jest funkcją obliczeniową dającą pełną odpowiedź dla zapytania funkcji main

```
void prime(int n);

int main()
{
    int num;
    cout << "Wpisz dodatnia liczbe calkowita, ktora chcesz sprawdzic: ";
    cin >> num;

    prime(num); // Argument num jest przekazywany do funkcji prime ()
    return 0;
}

// Nie ma wartości zwracanej do wywołania funkcji. W związku z tym zwracany typ
// funkcji jest nieważny
void prime(int n)
{
    int i, flag = 0;
    for (i = 2; i <= n / 2; ++i)
    {
        if (n % i == 0)
        {
            flag = 1;
            break;
        }
    }
    if (flag == 1)
    {
        cout << n << " nie jest liczba pierwsza.";
    }
    else
    {
        cout << n << " jest liczba pierwsza.";
    }
}
```

```
}  
}
```

Funkcja z argumentem i wartością zwracaną

Funkcja jest funkcją obliczeniową zwracającą wartość dla funkcji main

```
int prime(int n);  
  
int main()  
{  
    int num, flag = 0;  
    cout << "Wpisz dodatnia liczbe calkowita, ktora chcesz sprawdzic: ";  
    cin >> num;  
  
    flag = prime(num); // Numer argumentu jest przekazywany do funkcji check ()  
  
    if (flag == 1)  
        cout << num << " nie jest liczba pierwsza."  
    else  
        cout << num << " jest liczba pierwsza."  
    return 0;  
}  
  
int prime(int n) // Ta funkcja zwraca wartość całkowitą  
{  
    int i;  
    for (i = 2; i <= n / 2; ++i)  
    {  
        if (n % i == 0)  
            return 1;  
    }  
  
    return 0;  
}
```

Przeciążenie funkcji

Przeciążenie funkcji - funkcje mogą mieć **tę samą nazwę**, jeśli **liczba i / lub typ** przekazywanych argumentów **jest różny**

Poprawne:

```
int test() {}  
int test(int a) {}  
float test(double a) {}  
int test(int a, double b) {}
```

Błędne:

```
int test(int a) {}  
double test(int b){}
```

PRZYKŁAD:

```
void display(int var1, double var2) // Funkcja z 2 parametrami  
{  
    cout << "Liczba int: " << var1;  
    cout << " i liczba double: " << var2 << endl;  
}  
  
void display(double var) // Funkcja z pojedynczym parametrem typu double  
{  
    cout << "Liczba double: " << var << endl;  
}  
  
void display(int var) // Funkcja z pojedynczym parametrem typu int  
{  
    cout << "Liczba int: " << var << endl;  
}  
  
int main()  
{  
    int a = 5;  
    double b = 5.5;  
  
    display(a); // Wywołanie funkcji z parametrem typu int  
    display(b); // wywołanie funkcji z parametrem typu double  
    display(a, b); // Wywołanie funkcji z 2 parametrami  
}
```

```
    return 0;  
}
```

```
void display(int var1, double var2) {  
    // code  
}
```

```
void display(double var) {  
    // code  
}
```

```
void display(int var) {  
    // code  
}
```

```
int main() {  
    int a = 5;  
    double b = 5.5;  
  
    display(a);  
    display(b);  
    display(a, b);  
  
    ... ..  
}
```

Argument domyślny

- Jeśli wywoływana jest funkcja **z domyślnymi argumentami bez przekazywania argumentów**, używane są **domyślne parametry**
- Jeśli jednak **argumenty są przekazywane** podczas wywoływania funkcji, **domyślne argumenty są ignorowane**

Case 1 : No argument is passed

```
void temp(int = 10, float = 8.8);

int main() {
    ... ..
    temp();
    ... ..
}

void temp(int i, float f) {
    // code
}
```

Case 2 : First argument is passed

```
void temp(int = 10, float = 8.8);

int main() {
    ... ..
    temp(6);
    ... ..
}

void temp(int i, float f) {
    // code
}
```

Case 3 : All arguments are passed

```
void temp(int = 10, float = 8.8);

int main() {
    ... ..
    temp(6, -2.3);
    ... ..
}

void temp(int i, float f) {
    // code
}
```

Case 4 : Second argument is passed

```
void temp(int = 10, float = 8.8);

int main() {
    ... ..
    temp(3.4);
    ... ..
}

void temp(int i, float f) {
    // code
}
```

- Gdy podamy domyślną wartość parametru, wszystkie kolejne parametry również muszą mieć wartości domyślne

```
// Niepoprawny
void add(int a, int b = 3, int c, int d);

// Niepoprawny
void add(int a, int b = 3, int c, int d = 4);

// Poprawny
void add(int a, int c, int b = 3, int d = 4);
```

- Definiowanie w prototypie

```
void display(char = '*', int = 3); // Lub (char c = '*', int count = 3)

int main()
{
    int count = 5;

    cout << "Nie przekazano argumentu: "; // 3 razy *
    display();

    cout << "Przekazano pierwszy argument: "; // 3 razy #
    display('#');

    cout << "Oba argumenty zostały przekazane: "; // 5 razy $
    display('$', count);

    return 0;
}

void display(char c, int count)
{
    for (int i = 1; i <= count; ++i)
    {
        cout << c;
    }
    cout << endl;
}
```

- Jeśli definiujemy argumenty w deklaracji to owa deklaracja funkcji musi znajdować się przed wywołaniem tej funkcji np.: przed main

```
void display(char c = '*', int count = 3)
{
    for (int i = 1; i <= count; ++i)
    {
```

```

        cout << c;
    }
    cout << endl;
}

int main()
{
    int count = 5;

    cout << "Nie przekazano argumentu: "; // 3 razy *
    display();

    cout << "Przekazano pierwszy argument: "; // 3 razy #
    display('#');

    cout << "Oba argumenty zostały przekazane: "; // 5 razy $
    display('$', count);

    return 0;
}

```

Klasa pamięci

Zmienne w C++ mają 2 cech: **typ i klasę pamięci**

- **Typ** przechowywanych danych
- **Klasa pamięci** kontroluje dwie różne właściwości zmiennej:
 - Okres istnienia - jak długo zmienna może istnieć
 - Zasięg - która część programu ma do niej dostęp

Wyróżniamy 4 rodzaje klas:

Zmienna lokalna

Zmienna lokalna / automatyczna - istnieje tylko wewnątrz danej funkcji, życie zmiennej kończy się, gdy funkcja kończy działanie

```
int main()
{
    int var = 5; // Zmienna lokalna
    cout << var;

    return 0;
}
```

Zmienna globalna

Zmienna globalna - zdefiniowana poza wszystkimi funkcjami, jej zakres obejmuje cały program, życie zmiennej kończy się, gdy program kończy działanie

```
int var = 5; // Zmienna globalna

void test();

int main()
{
    cout << var << endl;
    test();

    return 0;
}

void test()
{
    cout << var;
}
```

Statyczna zmienna lokalna

Statyczna zmienna lokalna - istnieje tylko wewnątrz danej funkcji, ale jej życie kończy się, gdy program kończy działanie

```
void test()
{
```

```
static int var = 0; // Statyczna zmienna lokalna, podczas drugiego
wywołania zmienna var już istnieje z wartością 1 i to do niej zostanie dodana 1
++var;

cout << var << endl;
}

int main()
{
    test();
    test();
    return 0;
}
```

Wynik:

1
2

Pamięć lokalna wątku

Pamięć lokalna wątku - magazyn lokalny wątku to mechanizm, za pomocą którego zmienne są przydzielane w taki sposób, że na każdy istniejący wątek przypada jedno wystąpienie zmiennej. W tym celu używane jest słowo kluczowe `thread_local` - dużo mi to mówi

Rekurencja

Funkcja rekurencyjna - funkcja która wywołuje samą siebie - tworzy swoje klony do obliczenia wyniku - wskutek czego jest bardziej zasobożerny niż iteracja

- Trzeba zadbać by za każdym wywołaniem funkcji problem się redukuje
- Przydatna wiedza z ciągów - matematyka

Zalety: kod jest krótki i przejrzysty, wymagana w przypadku problemów dotyczących struktur danych i zaawansowanych algorytmów

Wady: duże zużycie zasobów komputera, trudniejsze debugowanie

```

void rekurencja() // Deklaracja funkcji
{
    ... ..
    rekurencja(); // Funkcja wywołuje samą siebie do obliczenia
    ... ..
}

int main()
{
    ... ..
    rekurencja(); // Wywołanie funkcji
    ... ..
}

```

Przykład - Silnia liczby przy użyciu rekursji:

```

int oblicz_silnie(int);

int main()
{
    int n, silnia;

    cout << "Wpisz liczbę nieujemną: ";
    cin >> n;

    silnia = oblicz_silnie(n); // Przypisanie wartości zwracanej przez funkcję
    cout << "Silnia z " << n << " = " << silnia;
    return 0;
}

int oblicz_silnie(int n) // Deklaracja funkcji
{
    if (n > 1) // Warunek podstawowy - silnia - !0 = 1
        return n * oblicz_silnie(n - 1); // Jeśli n jest większe od 1, funkcja
        wywołuje samą siebie tyle że z n - 1, proces się powtarza aż do chwili, gdy n =
        1 i funkcja zwraca 1 - co powoduje wykonanie się wcześniejszych klonów funkcji
        i zwrócenie wyniku
    else
        return 1; // Warunek podstawowy - silnia - !0 = 1
}

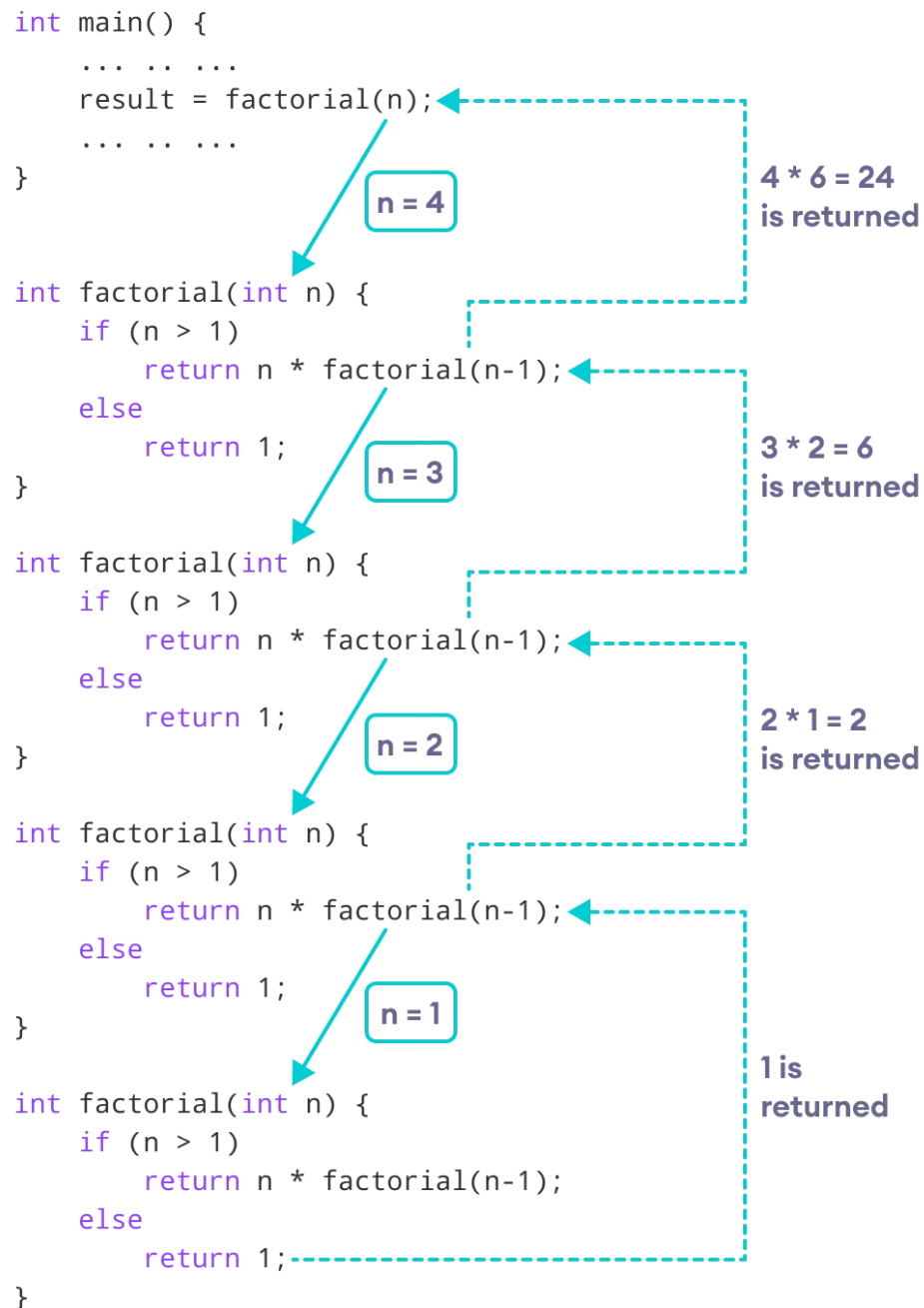
```



```
}

/* lub zamienione miejscami */

int oblicz_silnie(int n) // Deklaracja funkcji
{
    if (n < 1) // Warunek podstawowy - silnia - !0 = 1
        return 1;
    else
        return n * oblicz_silnie(n - 1); // W przeciwnym wypadku silnia =
        liczba * Wywołanie funkcji przez samą siebie i redukcja -1 wartość liczby -
        proces się powtarza, n = 0
}
```


PRZYKŁAD: Rozwiązanie iteracyjne:

```
int oblicz_silnie(int);  
  
int main()  
{  
    int n, silnia;  
  
    cout << "Wpisz liczbe nieujemna: ";
```

```

    cin >> n;

    silnia = oblicz_silnie(n); // Przypisanie wartości zwracanej przez funkcję
    cout << "Silnia z " << n << " = " << silnia;
    return 0;
}

int oblicz_silnie(int n) // Deklaracja funkcji
{
    int silnia = 1;
    for (int i = 1; i <= n; i++) // Iteracje
    {
        silnia *= i;
    }
    return silnia;
}

```

Powrót przez odniesienie

Powrót przez odniesienie

```

int num; // Globalna zmienna

int &test(); // Prototyp funkcji

int main()
{
    test() = 5; // Zwraca adres num więc można przypisać jej wartość

    cout << num;
    test();
    return 0;
}

int &test() // Deklaracja funkcji
{
    return num; // Zwraca adres zmiennej globalnej i przypisuje 5 zadeklarowane
}

```

```
w funkcji main, tak więc num = 5
}
```

Tablice i łańcuchy w C++

Tablice

Tablica - zmienna, która może przechowywać wiele wartości tego samego typu

- Ilość elementów tablicy musi mieć wartość stałą - brak możliwości zmiany po deklaracji tablicy
- Uwaga na rozmiar tablicy
 - Numeracja indeksów zaczyna się od 0 - np.: `tab[5]` → |0|1|2|3|4|
 - Nieprzekraczać wartości tablicy - inaczej błąd krytyczny
 - Jeśli `tab[n]` to ostatni element jest przechowywany pod indeksem `(n-1)`
- Elementy tablicy mają **kolejne adresy**. Na przykład założmy, że adres początkowy `x[0]` to `2120d`. Wówczas adres następnego elementu `x[1]` będzie miał wartość `2124d`, adres `x[2]` to `2128d` itd.

```
typ_danych nazwa_tabliczy[rozmiartabliczy];
PRZTKŁAD:
int tab[6]; // Deklaracja tablicy

/* lub */

int x = 6;
int tab[x]; // Deklaracja tablicy ze zmienną np.: lokalną
```

Inicjalizacja tablicy - wypełnienie tablicy przy deklaracji

```
int tab[6] = {1, 3, 5, 7, 9, 11}; // Inicjalizacja tablicy

/* lub */

int x[] = {1, 3, 5, 7, 9, 11}; // Przypisanie automatyczne wielkości tablicy,
```

wynikającej z liczby przypisanych elementów

```
/* lub */
```

```
int tab[6] = {1, 3, 5}; // Inicjalizacja tablicy z pustymi członkami
```

Dostęp do elementów w tablicy - każdy element tablicy jest powiązany z liczbą. Liczba jest nazywana **indeksem tablicy**. Możemy uzyskać dostęp do elementów tablicy za pomocą tych indeksów

```
// Indeksy = |0 |1 |2 |3 |4 |5 |  
int tab[6] = {1, 3, 5, 7, 9, 11}; // Inicjalizacja  
  
cout << tab[0]; // Wywołanie danej komórki tablicy  
cout << tab[5];
```

Wynik:

```
1  
11
```

Pobieranie i wyprowadzanie danych

PRZYKŁAD_1 - zwykłe pętle:

```
int tab[5];  
  
for (int i = 0; i < 5; i++) // Zwykła pętla pobierająca elementy tablicy  
{  
    cout << "Podaj liczbę: ";  
    cin >> tab[i];  
}  
  
for (int i = 0; i < 5; ++i) // Zwykła pętla wypisująca elementy tablicy  
{  
    cout << tab[i] << " ";  
}
```

PRZYKŁAD_2 - pętle odwołujące się do adresu elementu tabeli - oszczędza zasoby

```
int tab[5];

for (int i = 0; i < 5; i++) // Zwykła pętla pobierająca elementy tablicy
{
    cout << "Podaj liczbę: ";
    cin >> tab[i];
}

for (int &n : tab) // Pętla pobierająca adres elementów i wypisująca
wartości z możliwością ich zmiany
{
    cout << n << " ";
    n = n + 1; // Zmiana zawartości elementów tablicy
}

cout << endl;

for (const int &n : tab) // Pętla pobierająca adres elementów i wypisująca
wartości bez możliwości ich zmiany - const
{
    cout << n << " ";
    // n = n + 1; -> Error
}
```

Tablice wielowymiarowe

Całkowita liczba elementów tablicy wielowymiarowej obliczemu mnożąc jej wymiary np.: $3 \times 4 = 12$, $2 \times 4 \times 3 = 24$

```
int tab[3][4]; // Deklaracja tablicy dwuwymiarowej
float tab[2][4][3]; // Deklaracja tablicy trzowymiarowej itd.
```

	Col 1	Col 2	Col 3	Col 4
Row 1	x[0][0]	x[0][1]	x[0][2]	x[0][3]
Row 2	x[1][0]	x[1][1]	x[1][2]	x[1][3]
Row 3	x[2][0]	x[2][1]	x[2][2]	x[2][3]

Inicjalizacja tablicy wielowymiarowej

```
int tab[2][3] = {{1, 2, 3},
                 {4, 5, 6}};

int tab[3][2] = {{1, 2},
                 {3, 4},
                 {5, 6}};

int tab[2][3][4] = {{{3, 4, 2, 3}, {0, -3, 9, 11}, {23, 12, 23, 2}},
                   {{13, 4, 56, 3}, {5, 9, 3, 5}, {5, 1, 4, 9}}};
```

Pobieranie i wyprowadzanie danych

```
int tab[2][3][2];

for (int i = 0; i < 2; i++) // Pętla pobierająca
{
    for (int j = 0; j < 3; j++)
    {
        for (int k = 0; k < 2; k++)
        {
            cin >> tab[i][j][k];
        }
    }
}
```

```

    }
}

for (int i = 0; i < 2; i++) // Pętla wypisująca
{
    for (int j = 0; j < 3; j++)
    {
        for (int k = 0; k < 2; k++)
        {
            cout << "tab[" << i << "][" << j << "][" << k << "] = " <<
tab[i][j][k] << endl;
        }
    }
}

```

Funkcje i tablice

```

typ_zmiennej nazwa_funkcji(typ_argumentu nazwa_tablicy[rozmiar tablicy]) {
    // code
}

```

PRZYKŁAD:

```

int funkcja(int tab[5]) {
    // code
}

```

PRZYKŁAD:

```

// Określenie liczby wierszy w tablicy nie jest obowiązkowe. Jednak zawsze
// należy określić liczbę kolumn - dlatego int n[][2]
void display(int n[][2]) // Definicja funkcji + przekazanie tablicy 2d
{
    cout << "Wyswietl wartosc: " << endl;
    for (int i = 0; i < 3; ++i)
    {
        for (int j = 0; j < 2; ++j)
        {
            cout << "num[" << i << "][" << j << "]: " << n[i][j] << endl;
        }
    }
}

```



```

    }
}

int main()
{
    int num[3][2] = {
        {3, 4},
        {9, 5},
        {7, 1}};

    display(num);

    return 0;
}
PS.: Wskaźniki do tablic później

```

Łańcuchy String i Char

Łańcuch - zbiór znaków

Stringi - tablice typu **char** zakończone znakiem **null**, to znaczy **\0** (wartość znaku null w kodzie ASCII wynosi 0)

PRZYKŁADY:

```

char str [] = "C ++";
char str [4] = "C ++";
char str [] = {'C', '+', '+', '\0'};
char str [4] = {'C', '+', '+', '\0'};
char str [100] = "C ++";
string str;
string str = "C ++";

```

PRZYKŁAD_1 - łą:

```

char str[100];

cout << "Wprowadz lancyh: ";
cin >> str; // łańcuch kończy się po wprowadzeniu spacji
cout << "Wprowadziles: " << str << endl;

```

```
cout << "\nWprowadz lancych: ";
cin >> str;
cout << "Wprowadziles: " << str << endl;
```

PRZYKŁAD_2:

```
char str[100];
cout << "Wprowadz lancych: ";
cin.get(str, 100); // łańcuch pobiera całą linie

cout << "Wprowadziles: " << str << endl;
```

PRZYKŁAD_3:

```
string str;

cout << "Wprowadz lancych: ";
cin >> str; // łańcuch kończy się po wprowadzeniu spacji
cout << "Wprowadziles: " << str << endl;

cout << "\nWprowadz lancych: ";
cin >> str;
cout << "Wprowadziles: " << str << endl;
```

PRZYKŁAD_4:

```
string str;
cout << "Wprowadz lancych: ";
getline(cin, str); // łańcuch pobiera całą linie

cout << "Wprowadziles: " << str << endl;
```

PS.: Przykład 1 i 3 - rozwiązanie problemu spacji w Zabezpieczenie przed wprowadzaniem błędnych danych

Funkcje i łańcuchy

```
void display(char *); // * nie trzeba tej gwiazdki
void display(string);

int main()
{
```

```

    string str1;
    char str[100];

    cout << "Wprowadz lancuch string: ";
    getline(cin, str1);

    cout << "Wprowadz lancuch char: ";
    cin.get(str, 100, '\n');

    display(str1);
    display(str);
    return 0;
}

void display(char s[])
{
    cout << "Wprowadzony lancuch char: " << s << endl;
}

void display(string s)
{
    cout << "Wprowadzony lancuch string: " << s << endl;
}

```

<https://www.programiz.com/cpp-programming/structure>

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=zSCOSjnFe4I&list=PL_1QM_dtCJDcV4qcY4Y2k8vk0thByl2vJ&index=15&ab_channel=Aitra)

[v=zSCOSjnFe4I&list=PL_1QM_dtCJDcV4qcY4Y2k8vk0thByl2vJ&index=15&ab_channel=Aitra](https://www.youtube.com/watch?v=zSCOSjnFe4I&list=PL_1QM_dtCJDcV4qcY4Y2k8vk0thByl2vJ&index=15&ab_channel=Aitra)